

Viranomaislautakunnan vastine kunnan ympäristönsuojelumääräysten luonnoksesta annettuihin lausuntoihin

Lausunnon antaja	Pääkohdat lausunnosta	Vastine ja/tai vaikutus määräyksiin
Ympäristöterveyspalvelut	Siilinjärven ympäristöterveyspalveluilla ei lausuttavaa ympäristönsuojelumääräysten luonnoksesta.	Todetaan. Ympäristöterveyspalvelujen aikaisempi lausunto on huomioitu määräyksissä.
Savo-Pielisen jäte-lautakunta	Savo-Pielisen jätelautakunnalla ei ole lausuttavaa Siilinjärven ympäristönsuojelumääräysten uudesta luonnoksesta. Jätehuoltoviranomaisen kannalta keskeiset asiat tuotiin esille aikaisemmin annetussa lausunnossa, ja ne on huomioitu ympäristönsuojelumääräysten uudessa luonnoksessa.	Todetaan.
Pohjois-Savon ELY-keskus, ympäristö- ja luonnonvarat vastuualue	Määräysluonnoksen 6 § käsittelee eläinsuojien ja maitohuoneiden jätevesiä. ELY-keskus katsoo, että antibioottimaidon käsittelyssä on huolehdittava sen asianmukaisesta hävittämisestä jätteenä sekä varmistettava, ettei käsittely edistä antibioottiresistenssin kehittymistä.	Määräyksiin lisätään informatiivisena, että antibioottimaidon käsittelyssä on noudatettava eläinlääkärin ohjeita. Määräysten perusteluosassa tämä on jo todettu. Perusteluja täsmennetään.
	Määräysluonnoksen 11 § tulee huomioida, että kuivalantaa tai muita orgaanisia lannoitteita voidaan käyttää lannoitteena pohjavesialueilla sijaitsevilla pelloilla, jos esimerkiksi maaperätutkimukset tai riittävät tiedot pohjavesialueista osoittavat, ettei lannoituksella aiheuteta vaaraa jollekin häiriintyvälle kohteelle, kuten kaivoille tai pohjavesivaikutteiselle maaekosysteemille tai muutoin aiheuteta	Määräyksissä on kielletty lietelannan, virtsan, puristenesteen ja jätevesilietteen levitys pohjavesialueilla. Määräyksissä on sallittu kuivalannan sekä orgaanisen lannoitevalmisteen, jonka kuiva-ainepitoisuus on vähintään 30 % tai jonka raaka-aineena ei ole käytetty lantaa tai jätevesilietettä, käyttö lannoitteena pohjavesialueilla kevätlevityksenä sekä kesällä elokuun loppuun saakka. Vesienhoidon toimenpideohjelman suosituksiin verrattuna kuivalannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden levitysrajoitus on

	pohjaveden tilan heikkenemistä. ELY-keskus katsoo, ettei ympäristönsuojelumääräyksellä tule sallia toimintaa vastoin vesienhoidon toimenpideohjelman ohjeistusta. Edellä mainittu kohta tulee muuttaa vesienhoidon toimenpideohjelman ohjeistuksen mukaiseksi.	määräyksissä jonkin verran lievempi, mutta parantaa huomattavasti nykyistä tilannetta, jossa kuivalannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden levitys on mahdollista myös syksyllä kasvukauden jälkeen. Lautakunta katsoo, että määräysten mukaisesti toimitaessa pystytään pohjaveden laatu turvaamaan Siilinjärven olosuhteissa.
	ELY-keskus huomauttaa, että eduskunnan taustamuistiossa (ympäristöministeri Paula Lehtomäki, 2009) on esitetty keskeisenä tavoitteena, ettei karjanlannan käytöstä peltolannoitteena aiheudu pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Lisäksi asia on ollut jo kirjattuna vesienhoidon toimenpideohjelmassa vuosille 2016-2021. Tähän pohjautuen pykälässä 28 esitetty lannanlevityksen kieltäminen tulisi tehdä nopeammin.	Levityskiello voi aiheuttaa yksittäisille viljelijöille merkittäviäkin taloudellisia kustannuksia, joten siirtymäaika on tarpeen.
	Tilanteessa, jossa pohjavesialueella joudutaan varastoimaan orgaanisia tai epäorgaanisia lannoitteita, tulee ne varastoida tiiviillä alustalla tai muutoin niin, ettei niistä pääse valumia maahan ja aiheuttamaan haittaa tai vaaraa pohjavedelle.	Varastoinnissa on noudatettava nitraattiasetuksen määräyksiä. Nitraattiasetuksessa on sallittu kuivalannan ja orgaanisen lannoitevalmisteen, jonka kuiva-ainepitoisuus on vähintään 30 prosenttia, säilyttäminen pellolla odottamassa lannan levitystä neljän viikon ajan. Sallittua säilytysaikaa ennen lannan levitystä tiukennetaan määräyksillä yhteen viikkoon, jos lannan tai orgaanisen lannoitevalmisteen säilytyspaikka on pohjavesialueella sijaitsevalla pellolla.
	11 § Pohjavesialueella käytettävät torjunta-aineet ELY-keskus esittää ympäristönsuojelumääräyksiin lisättäväksi, että pohjavesialueilla käytettävät torjunta-aineet tulee olla pohjavesialueelle hyväksytyjä aineita. Torjunta-aineiden käytöstä tai levityskaluston pesuvesistä ei tule aiheutua pohjaveden pilaantumisen vaaraa.	Lisätään informatiivisena määräyksiin.
	Pohjavesialueella tehtävillä pienialaisillakin ojituksilla voi olla vaikutuksia pohjavesialueeseen. Näin ollen vesilaissa (587/2011) säädetty ilmoitusvelvollisuus koskee useimmiten pohjavesialueella toteutettavaa ojitusta. Tämä olisi syytä nostaa esiin myös ympäristönsuojelumääräyksissä. Peltojen pe-	Ojitusilmoituksen tekemisestä lisätään määräyksiin informatiivinen määräys

	ruskunnostukseen liittyvä ojaston (niskaoja/kokoomaojasto) kaivuutyön ja toteutuksen tulee lähtökohtaisesti perustua ELY-keskuksen (LVV) antamaan lausuntoon ojitussuosituksesta ja vesilain mukaiseen lupatarpeen arvioon.	
MTK-Siilinjärvi	Yleisesti lausumme seuraavaa: Maatilat ottavat ympäristöasiat hyvin huomioon omassa toiminnassa. Tilat joutuvat noudattamaan voimassa olevaa lainsäädäntöä mm. nitraattiasetusta, EU- tukien ehtoja ja lähes kaikki tilat ovat sitoutuneet ympäristökorvaukseen. Ympäristölupa- ja rakennuslupakäytäntö ohjaavat maatilojen rakentamista niin, että tarvittavat ympäristönäkökohdat otetaan myös huomioon. Siilinjärven ympäristösuojelumääräysten tulee olla linjassa kansallisen ja EU- lainsäädännön kanssa ja myös maatilojen ympäristölupien ehtoissa ja ympäristösuojelumääräyksissä ei tule olla erilaisia vaatimuksia ja ehtoja.	Todetaan.
	Puhtaat pohjavedet ovat tärkeitä myös maataloudelle. Maatalouden aiheuttamia riskiä pohjavesille voidaan välttää, kun toiminnanharjoittajat tiedostavat riskit ja ottavat ne huomioon toiminnassaan. Maatalouden ravinteidenkäyttö ja kasvisuojeluaineiden käyttö voidaan nykytekniikalla hoitaa kohdennetusti ja tarpeen mukaan. Myös pohjavesialueilla voidaan saada hyviä satoja ja viljellä tehokkaasti vaarantamatta pohjaveden laatua. Pohjavesialueiden hoitosuunnitelmissa on huomioitava, että myös pohjavesialueilla voidaan kehittää ja jatkaa maatalouden ja karjatalouden harjoittamista.	Todetaan.
	Kuten luonnoksessa todettiin, niin Siilinjärvellä on asutusta, asutusalueita, isoja teitä, teollisuutta ja lentokenttä pohjavesialueella ja vesistöjen äärellä. Lisäksi alueella on kunnan omat jätevesijärjestelmät. Niissä on ollut viime vuosina useita laajojakin vuotoja. Nämä muut tekijät ovat paljon suurempi	Todetaan.

	riski pohjavesialueille ja vesistöille, kuin maatalouden lannoitteet, joiden käytössä noudatetaan tarkasti voimassa olevaa lainsäädäntöä, kuten nitraattiasetusta.	
	Edellä mainitut muu toiminta kuin maatalous ovat mielestämme sekä suurempia että konkreettisempia riskejä pohjavedelle ja vesistöille kuin maataloustoiminta. Erityisesti teiden suolaus on suuri pohjavesien laatua heikentävä tekijä. Teiden suolaus tulisi kieltää pohjavesialueilla.	Pohjavesialueiden valta- ja kantateitä koskien suolausta on rajoitettu voimakkaasti ja siirrytty liukkauden torjunnassa käyttämään pohjaveden suhteen turvallisempia kemikaaleja. Myös kunta on rajoittanut voimakkaasti suolan käyttöä katualueillaan pohjavesialueilla. Katupölyn torjunnassa keväällä käytetään turvallisempaa kemikaalia. Täydellistä kieltä ei voida mm. henkilöturvallisuuden vuoksi asettaa.
	Karjanlannan käytölle, lannoittamiselle, kasvinsuojeluaineiden käytölle, laiduntamiselle ja kotieläinsuojien rakentamiselle ei tule Siilinjärven alueella tehdä kuntatason lisäehtoja, jotka olisivat voimassa olevaa lainsäädäntöä tiukemmat. Ympäristönsuojelumääräyksiä laadittaessa on huomioitava lisäksi tilakohtaiset rajoitukset, mitkä tulevat koskemaan tiloja niiden toiminnan ylittäessä ympäristölupakynnyksen. Tällöin tilalle määritetään tilakohtaiset vaatimukset koskien mm. lannankäyttöä ja levitystä. Ympäristönsuojelumääräysten perimmäinen tehtävä ei saa olla se, että pienemmät maatilat joutuvat kunnan omien ohjeiden kautta tekemään toiminnan pienuus huomioiden taloudellisesti kannattamattomia ratkaisuja.	Lietelannan levityskiello ja kuivalannan levitysrajoitukset ovat tarpeen pohjavesien laadun turvaamiseksi. Kaikilla kunnan alueella olevilla vedenhankinnan kannalta tärkeillä pohjavesialueilla on pohjavedenottoa talousvedeksi. Pohjavesivarat ovat elintärkeitä kunnan alueen vesihuollon järjestämisessä. Ympäristöluvuissa voidaan antaa lupamääräyksiä eläinsuojan toiminnalle ja myös välittömästi eläinsuojan ympärillä oleville peltoalueille, mutta ei kauempana oleville toiminnoille. Määräykset ovat tarpeen, jotta mm. pohjavesialueilla olevia toimintoja voidaan säädellä pohjavesien pilaantumisen estämiseksi. Lietelannan levityskiellolle on kohtuullisen pitkä siirtymäaika-säännös, millä vähennetään yksittäiselle tilalle aiheutuvia taloudellisia kustannuksia.
	Kohdassa 6§ Eläinsuojien ja maitohuoneiden jätevedet kohta: jokaisen tilan tulee voida itse päättää miten hävittää jalostukseen kelpaamattoman maidon voimassa olevien lakien ja säädösten mukaisesti. Erityisesti antibioottimaidon käyttämisessä eläinten ruokintaan on tautiriskejä ja mahdollinen antibioottiresistenssin lisääntyminen.	Määräyksiin lisätään informatiivisena, että antibioottimaidon käsittelyssä on noudatettava eläinlääkäriin ohjeita. Määräysten perusteluosassa tämä on jo todettu. Perusteluja täsmennetään.
	Kohdassa 10§ Lumien vastaanottopaikat; tässä tulisi myös olla kaivojen kohdalla olla 30 metrin suojaetäisyys.	Lisätään määräykseen talousvesikaivojen huomioiminen.

	Kohdassa 11 § Lannoitteiden ja torjunta-aineiden käyttö; Eläinten laiduntamista vesistöjen rannassa koskevasta kohdasta toteamme, ettemme näe perusteita kieltää eläinten pääsemistä veteen. Kunhan yleisissä käytössä olevien uimarantojen läheisyydessä aitauksella rajataan ja huolehditaan, että laiduntavat eläimet eivät pääse 100 metriä lähemmäksi uimarantaa. Lisäksi eläinten ruokintapaikat tulee sijoittaa kauemmaksi rannasta. Rantalaiduntamisesta on paljon hyötyjä, kuten luonnon monimuotoisuuden lisääntyminen a maiseman pysymisenä avoimena. Rantalaiduntaminen on kustannustehokkain tapa pitää rantaniittyjä ja rantamaisemaa avoimena.	Määräyksillä ei kielletä rantalaiduntamista veteen asti. Rantalaiduntamista on rajoitettu suojaetäisyydellä ainoastaan yleisten uimarantojen osalta.
	Kohdassa 21§ Puutarhajätteen käsittely olisi hyvä mainita myös vieraslajit, niiden torjunta ja levittämiskielto. Vieraslajit leviävät helposti maa-aineksen mukana monilla tie- ja rakennustyömailla.	Määräysten perusteluissa vieraslajien haitallinen leviäminen on todettu, jos puutarhajätteitä käsitellään hallitsemattomasta. Perusteluja vielä täsmennetään.
	Kohdassa 23 § Nestemäisten kemikaalien säilyttäminen ja varastointi; lainsäädäntö määrää jo tarkasti, miten kemikaaleja tulee säilyttää tiloilla. Esimerkiksi Tukes ohjeistaa kasvinsuojeluaineiden varastoinnin aineiden luokituksen mukaan. Kyseisen vaatimuksen noudattaminenkin on osa viljelijöiden tukivaatimuksia.	Erityisesti polttonesteiden käsittely on aiheuttanut eniten maaperän pilaantumista. Polttonesteiden ja kemikaalien käsittelystä on tarpeen antaa määräykset. Maatilojen osalta varastoidaan eniten rehujen säilöntäkemikaaleja. Määräyksellä ei rajoiteta niiden ulkovarastointia.
	Kohdassa 24 § Polttonesteen täyttö- tai jakelu- paikka: polttoainesäiliöitä koskevassa määräyksessä tulisi vielä tarkentaa kohtia; Tilapäisessä käytössä olevat, esimerkiksi työmailla sijaitsevat polttonesteen täyttöpaikat on sijoitettava kemikaaleja läpäisemättömälle, tiiviille alustalle. Mitä tarkoitetaan tilapäisessä käytössä olevaa polttonesteen täyttöpaikalla. Mm, metsäkoneilla ja kaivureilla on pidetty riittävänä kaksoisvaipalla olevaa työmaasäiliötä, eikä tiivisaluista täyttöpaikkaa ole vaadittu ja se on hyvin vaikeasti toteuttavissa. Lisäksi maininta siitä, että "säiliön siirtopumpun tai täyttöletkun on oltava lukittuna" vaatii tarkennusta, mitä	Tilapäisillä varastointipaikoilla tarkoitetaan esim. rakentamisen, purkutyön ym. vastaavien paikallaan pysyvien työmaiden polttonesteiden tilapäistä varastointia. Määräyksellä ei ole tarkoitus muuttaa asianmukaisten kuljetussäiliöiden käyttöä esimerkiksi metsätalouden työmaiden kohdalla, jossa kuljetussäiliön paikkaa vaihdetaan lähes päivittäin. Määräyksen perusteluja täsmennetään. Määräys säiliöiden lukituksesta on tarpeen, koska usein polttoainelaitteiden vuodot liittyvät polttoaineen varastamiseen tai varastamisen yritykseen tai ilkivaltaan.

	tällä haetaan. Ollaanko vaatimuksella puuttumassa tilanteeseen, että esim. farmarisäiliöiden tankkaus-pistoolin on oltava lukittuna. Jos sanamuodolla tarkoitetaan tätä, ohjaus menee yksityisomaisuuden ohjauksen puolelle. Omaisuuden turvaaminen mm. varkauden varalle lienee jokaisen yrittäjän henkilökohtainen asia. Miten esim. määritellään milloin säiliö ei ole käytössä.	
	Yleisesti vielä toteamme, että määräyksiä tehdessä tulee huomioida myös niiden taloudelliset vaikutukset. Lisäkustannusten, -velvoitteiden ja -valvonnan asettamista, jotka eivät ole perusteltuja ja välttämättömiä hyvän ympäristön tilan ylläpitämiseksi tai saavuttamiseksi tulee välttää.	Taloudelliset vaikutukset on huomioitu muun muassa siirtymäaikamääräyksillä. Määräysten tarpeellisuus on pohdittu nimenomaan hyvän ympäristön tilan säilyttämiseksi Siilinjärven kunnan olosuhteissa.
Siilinkylät ry	Kunnan ympäristönsuojelumääräysten luonnos näyttää mielestämme laaja-alaiselta ja huolella tehdyltä sekä tarkalta. Toivomme kattavaa tiedottamista määräyksistä, kun ne on hyväksytty.	Todetaan. Määräyksistä tiedotetaan kattavasti.
	Asia mikä keskusteluissamme nousi esille, on valokuitukaapelin yleistyminen taajamissa ja eri kylillä. Valokuitukaapelin toimittajia on useita. Niinpä toivolisimme, että Siilinjärven kunta edellyttäisi samaan aikaan verkkoa rakentavat toimijat käyttämään samaa kaivuoja. Tämä vähentäisi rakentamistöistä johtuvaa häiriötä alueella ja toiminta olisi ympäristöä vähemmän rasittavaa, liikenteelle turvallista (saadaan kerralla tehtyä) ja taloudellista.	Kunnan ympäristönsuojelumääräyksillä tällaista yhdyskuntarakentamista ei voida ohjata. Asemakaava-alueen yleisellä alueella valokuituverkon rakentaminen vaatii kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain (547/2005) mukaisen ilmoituksen kunnalle. Ilmoituksesta kunta tekee päätöksen, jossa voidaan antaa työn toteuttamiseen liittyviä määräyksiä. Alueidenkäyttölain (132/1999) ja tietoyhteiskuntakaaren (917/2014) mukaan teleyrityksellä on oikeus sijoittaa toisen omistamalle tai hallitsemaalle alueelle yleisiä tietoliikenneyhteyksiä palveleva telekaapeli sekä siihen liittyvä laite, vähäinen rakennelma ja pylväs. Kunta ei voi velvoittaa toimijoita yhteiskaivutyöhön tai kieltää niitä erikseen tekemästä sijoitusta. Laki verkkoinfrastruktuurin yhteisrakentamisesta ja -käytöstä (276/2016) velvoittaa teleyhtiöitä yhteisrakentamiseen, mutta kunnalla ei ole toimivaltaa asiassa.

